

**AKADEMIK RAFAEL ALEKSANDROVICH KATSENOVICH
HAYOTI QILGAN ISHLARI**

Sa'dullayev Samariddin Ulug'bek o'g'li

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Pediatriya ishi 2- kustalabasi

Ilmiy rahbar: Eshmurzayeva Aida Abdiganiyevna

dotsent

Annotatsiya: Ushbu maqolada akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovichning kardiologiya sohasidagi faoliyati va yurak kasalliklarini davolashning innovatsion usullari bo'yicha amalga oshirgan tadqiqotlari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: Rafael Aleksandrovich Katsenovich, kardiologiya, yurak-qon tomir tizimi, tibbiyot, davolash, operatsiya.

Аннотация: В статье представлена информация о деятельности академика Рафаэля Александровича Каценовича в области кардиологии и его исследованиях инновационных методов лечения заболеваний сердца.

Ключевые слова: Рафаэль Александрович Каценович, кардиология, сердечно-сосудистая система, медицина, лечение, хирургия.

Abstract: This article provides information about academician Rafael Aleksandrovich Katsenovich's activities in the field of cardiology and his researches on innovative methods of treatment of heart diseases.

Key words: Rafael Aleksandrovich Katsenovich, cardiology, cardiovascular system, medicine, treatment, surgery.

KIRISH

Akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovich - kardiologiya olamidagi taniqli shaxs. Kardiyovaskulyar tibbiyotni rivojlantirishga bag'ishlangan martaba bilan uning innovatsion tadqiqotlari va hissalarini sohaga sezilarli ta'sir ko'rsatdi va bemorlarga yordam ko'rsatishni yaxshiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovichning kardiologiya bo'yicha sayohati mustahkam ta'lim poydevoridan boshlandi. Uning qattiq tayyorgarlik va yurak-qon tomir kasalliklariga bo'lgan ishtiyoqi kelajakdagi yutuqlariga zamin yaratdi. Fidoyilik va qat'iyatlilik tufayli Katsenovich tezda o'zini bu sohada ko'tarilgan yulduz sifatida ko'rsatdi. Akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovich o'zining yorqin faoliyati davomida kardiologiya bo'yicha ko'plab yangi ilmiy loyihalarga rahbarlik qilgan. Uning faoliyati yurak-qon tomir kasalliklarining diagnostikadan tortib davolash va oldini olishgacha bo'lgan turli jihatlarini o'rganib chiqdi. Ilmiy bilimlar chegaralarini

kengaytirib, Katsenovich yurak-qon tomir sog'lig'ini tushunish va yondashuvimizni inqilob qildi. Katsenovichning muhim hissalaridan biri uning yurak kasalliklarini davolashning innovatsion usullari bo'yicha tadqiqotlarida yotadi. O'zining tadqiqotlari orqali u kardiologiya manzarasini o'zgartirgan va bemorlarning natijalarini yaxshilagan yangi davolash usullarini joriy etdi. Katsenovichning konvertni o'lg'a surish va yangi chegaralarni o'rganishga bo'lgan sadoqati uni bu sohada izdosh sifatida ajratib ko'rsatdi. Akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovichning kardiologiyaga ta'siri uning shaxsiy yutuqlaridan ancha yuqori. Uning ustozligi va yo'l-yo'riqlari kardiologlarning yangi avlodini o'z ishlarida mukammallik va innovatsiyalarni izlashga ilhomlantirdi. O'z bilimi va tajribasini baham ko'rish orqali Katsenovich kelgusi yillar davomida yurak-qon tomir tibbiyotining kelajagini shakllantirishda davom etadigan merosni o'stirdi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Rauf-Rafail Aleksandrovich Katsenovich — sovet va o'zbek kardiologi va fizioterapevti, tibbiyot fanlari doktori, professor, O'zbekiston kardiologlar ilmiy jamiyati raisi, O'zbekiston SSR Sog'liqni saqlash vazirligi Kardiologiya instituti asoschisi va birinchi direktori, muxbir a'zosi. O'zbekiston SSR Fanlar Akademiyasi, O'zbekiston Fanlar Akademiyasi akademigi.

1920-yil 7-noyabrda Toshkent shahrida tibbiyot fanlari doktori, professor Aleksandr Lvovich Katsenovich va Xaverxonim Tairovalar oilasida tug'ilgan.

1945 yilda Toshkent Davlat tibbiyot institutini (TOSHMI) tamomlagan.

1945-1951 yillarda - Toshkent tibbiyot instituti terapiya kafedrasida ordinatura va assistent.

1951-1952 yillarda - tez tibbiy yordam xizmatining bosh shifokori.

1952-1953 yillarda - Bosh Turkman kanali qurilishi 1-tibbiyot bo'limi boshlig'i.

1953-1958 yillarda - Semashko nomidagi Toshkent kurortologiya va fizioterapiya ilmiy-tadqiqot instituti katta ilmiy xodimi, ilmiy kotibi.

1958-1972 yillarda - nomidagi Toshkent kurortologiya va fizioterapiya ilmiy-tadqiqot instituti direktori o'rinbosari. Semashko.

1964 yilda - tibbiyot fanlari doktori.

1964-1971 yillarda - Toshkent tibbiyot malakasini oshirish institutida kurortologiya va fizioterapiya kafedrasini mudiri.

1966 yilda - professor.

1968 yilda - O'zbekiston SSRda xizmat ko'rsatgan fan arbobi.

1972 yildan - Toshkent tibbiyot instituti hospital terapiya kafedrasini mudiri.

1976 yildan - Toshkent kardiologiya ilmiy-tadqiqot instituti direktori.

1979 yilda - O'zbekiston SSR Fanlar akademiyasi muxbir a'zosi.

2000 yilda - O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi akademigi.

100 dan ortiq ilmiy maqolalar muallifi.

Asosiy tadqiqotlar Markaziy Osiyoda gepatitning xususiyatlari, fizioterapiya va klimatoterapiya muammolari, yurak-qon tomir tizimi, o'pka, buyraklar, ovqat hazm qilish organlari kasalliklariga bag'ishlangan. Uning rahbarligida Markaziy Osiyoda birinchi marta JSST dasturi bo'yicha yurak ishemik kasalliklari va bolalar gipertoniyasi epidemiologiyasi o'rganildi, qon bosimini pasaytirishning dori-darmonsiz usullari ishlab chiqildi.

2003 yil 29 oktyabrda Mayami, Florida, AQShda vafot etgan. Toshkentdagi Botkin qabristoniga dafn etilgan.

XULOSA.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, akademik Rafael Aleksandrovich Katsenovich kardiologiya sohasidagi ulkan shaxs bo'lib, uning hissasi yurak-qon tomir tibbiyotining o'zgartirdi. Uning izlanishlari, bemorlarga g'amxo'rlik qilish va mukammallikka sodiqligi tufayli Katsenovich bu sohada o'chmas iz qoldirdi va kelajakdagi yutuqlarga yo'l ochdi. Uning asarlari innovatsiyalar kuchi va butun dunyo bo'ylab bemorlarning sog'lig'ini yaxshilashda muvaffaqiyatga erishish va qat'iyatlilikdan dalolat beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Гидроаэроионизация и гидроаэроионотерапия. Ташкент, 1966.
2. Поджелудочная железа и физические факторы. Ташкент, 1976.
3. Застойная недостаточность кровообращения Владимир Кукес, Вадим Меньшиков, Иван Сивков, Рафаил Каценович . Медицина, 1978
4. Физиотерапия гипертонической болезни Р.-Р. А. Каценович, И. Н. Возовиков. — Ташкент: Медицина, 1979.
5. Режим труда и отдыха больных с гипертонической болезнью и ишемической болезнью сердца [Текст] / Р.-Р. А. Каценович, С. З. Костко; Ташкент: Медицина, 1981.